

Ontwerpverslag IROJ Antwerpen

Datum 03/05/2016

Aanwezig	Minderjarigen	Xenia Langen (Cachet)
	ouders	Ilse De Groof (POPANT)
	CAW 2	Koen De Vylder (CAW Antwerpen)
	CLB 1	Gino Willems (VCLB)
	CLB 2	Stefan Van Loock (stedelijk CLB)
	K&G 2	Jo Frans (CKG Koraal)
	CGG 1	Dirk Kaethoven (CGG Andante)
	CGG 2	Veerle Vermeulen (CGG Vagga)
	VAPH 1	Chantal Van Overvelt (Olo)
	AJW 1	Jan Bots (Wingerdbloei)
	ITP	Jan De Ridder
	VK	Stef Anthoni
	Vlaamse overheid	Dominick Vosters
	Provincie/ VGC	Geertrui Provinciael
	Pleegzorg	Danielle Decorte
	Kinderpsychiatrie	Caroline Debruyne (OPZ)
	Jeugdmagistratuur	Isabelle Ven
	AJW 2	Lex Vorsselmans
	OCJ/ SDJ	Carine Housen

Afwezig/ Verontschuldigd	ECM	Maya Stepien
	CAW 1	Frans Heylen (CAW De Kempen)
	K&G 1	Frank Van den Broeck (CKG Dennenhuis) verontschuldigd
	VAPH 2	Rik Van Buggenhout (Ter Elst) verontschuldigd
	AJW 2	Walter De Proost (Kiosk)
	OCJ/ SDJ	Ingrid Van Eetveld verontschuldigd
	CAW 1	Leen Uyterhoeven (CAW Boom-Mechelen-Lier)

K&G 1	Bart Schittekat (CKG Good Engels)
VAPH 2	Nicole Knops (MPI Oosterloo) verontschuldigd

Voorzitter Jan Bots
Verslaggever Geertrui Provinciael (provincie)

Agenda

1. Goedkeuring vorig verslag (22/03/2016)

- Opmerking vanuit BJB: Schooluitval: in het arrondissement Turnhout neemt Cirkant de langdurige trajecten op en Arktos de korte trajecten.
- P. 5: zelfevaluatie: de opmerking dat het zorg-ethische weinig aan bod komt, werd gemaakt vanuit het OPZ.
- Het verslag wordt goedgekeurd.

2. Opmvolging vorig verslag (22/03/2016)

- Samen tegen schooluitval: VAPH bezorgde een overzicht van alle initiatieven tegen schooluitval aan Bart Van Hecke (Provincie Antwerpen) die een overzicht maakt van alle initiatieven overheen sectoren. Dit wordt geactualiseerd en hier verder bekeken. Deze inventaris vanuit VAPH is indrukwekkend en kent een grote variëteit. Half mei wordt op het overleg met de minderjarigenvoorzieningen de preventie van schooluitval besproken. Het Centraal Meldpunt werd gecontacteerd. Dit is de core-business van CLB.
- Persoonsgebonden financiering minderjarigen: vanmiddag wordt bij een terugkoppeling aan Stefaan Van Mulders (voorzitter Managementcomité), besproken hoe hierover een gezamenlijk signaal kan gegeven worden. Hoe verhoudt PVF zich met Jeugdhulp 2.0 en de evolutie naar één jeugdzorg? Waar situeert zich de jeugdzorg vanuit het VAPH? Binnen het VAPH is er een akkoord dat PVF er zal komen voor minderjarigen, alleen zijn de modaliteiten nog niet bekend. SOM wil geen kopie van het systeem van volwassenen dat nu in opstart is. Voor de minderjarigen is de lancering in 2018 gepland. Wat is hiervoor het tijdsplan en proces? Hoe zullen andere sectoren hierdoor geraakt worden? Worden andere sectoren dan automatisch vergund? Wat met meerderjarigen die in andere sectoren zitten en na 18 jaar nog hulp nodig hebben (nu nog via PEC- aanvragen vanaf 16 jaar)? Vanaf september kan je vergunningen aanvragen voor hulpverlening aan volwassenen met een handicap. Worden deze automatisch toegekend? Binnen IJH is hierover een taskforce. Er zijn nog een aantal knopen niet doorgehakt, bvb. betreft het alle minderjarigen of enkel diegenen met een MANO? Hierover bestaan verschillende standpunten en de politieke beslissing is nog niet genomen maar wordt verwacht nog binnen deze legislatuur. Het departement WVG, VAPH en Jongerenwelzijn zullen hierin het voortouw nemen.
- Opvolging Crowdfunding Cachet: vorige keer werd deze oproep onder de aandacht gebracht. Gezien Xenia niet aanwezig is, weten we het resultaat hiervan nog niet. Opgemerkt wordt dat op de website nog het zelfde bedrag vermeld staat.

3. Vraag van DOP's i.f.v. lidmaatschap IROJ

De DOP's willen apart lid worden van het IROJ. De CAR en preventieve zorg van K&G hadden eerder een gelijkaardige vraag. Het overleg van de VAPH-voorzieningen sprak zich hetzelfde uit als voordien: dit hoort tot de sector VAPH en men is welkom op het overleg daar. Men pleit ervoor de sectorale vertegenwoordiging te behouden ondanks de grote variëteit. Het voorstel zal daarom negatief beantwoord worden. De organisaties zijn op de netwerkstuurgroepen zeker welkom. Anderzijds stelt zich de vraag of de grote diversiteit van werkvormen binnen een sector, voldoende meegenomen wordt in de vertegenwoordiging?

Het IROJ antwoord negatief op tot coöptatie van de DOP. Een antwoord wordt opgemaakt en verzonden door de voorzitter van het IROJ.

4. Terugkoppeling:

- Werkgroep Advisering: Frank vervangt Jan hierin. Er werden cijfers verzameld door de provincie. De werkgroep is niet meer samengekomen, er wordt een nieuwe datum gezocht.
- Provinciaal netwerk crisis: er kwamen een aantal signalen hierover, vb. op de netwerkstuurgroepen. De netwerkcoördinatoren GGZ hebben werking rond crisis toegelicht wat veel vragen heeft opgeroepen over samenwerking, opzet, ...
 - Er zou een **terugval zijn in regio Kempen** op vlak van interventies en residentiële opvang. De consultvragen worden nu opgenomen door Antwerpen waardoor een deel van het takenpakket van de medewerkers in de Kempen is weggevallen. Mogelijk worden ze door Antwerpen anders beantwoord dan voorheen. Er is een moment gepland met de partners uit de Kempen om de cijfers te bekijken. Ook zijn er signalen van (ervaren) consultants over de nieuwe medewerkers van het crisismeldpunt die hen zeer doorgedreven bevragen.
 - **De link tussen de netwerkstuurgroep crisis en het IROJ** is momenteel vrij zwak, hoe kan deze versterkt worden? Zal crisis meegenomen worden in het eigen actieplan en zoja, hoe? De voorbereidende groep heeft afgesproken om van de netwerkstuurgroep crisis een vast agendapunt te maken zodat dit dichter opgevolgd kan worden. Er wordt gevraagd aan de netwerkstuurgroep om iemand met mandaat af te vaardigen om in het IROJ problemen of discussiepunten aan te kaarten. Daarnaast wordt gevraagd om de verslagen door te sturen en om mogelijk een vast agendapunt te maken wat er vanuit de netwerkstuurgroep aan het IROJ teruggekoppeld moet worden. Om dit moment worden tentakels vaak in aparte werkgroepen opgenomen vb verhouding meldpunt en consultants, verhouding met OOC's,...

Het is nodig dat er bruggen worden gebouwd. Gezien er nog een 2^e persoon vanuit de sector CAW kan deelnemen aan het IROJ, kan Eva vervangen worden door Julie Degrieck.

Betreurd wordt dat de vertegenwoordiging van Turnhout op het IROJ beperkt is.

Het is zinvol minstens 1 keer per jaar het thema crisis in al zijn aspecten te bekijken.

- Verder kwam het signaal dat er nog een goedkeuring door het IROJ moet gegeven worden voor twee plaatsen OOC's die verzekerd aanbod zijn geworden. Het betreft een formaliteit gezien ze in de feiten al in gebruik zijn. De netwerkstuurgroep, OOC's en administratie hebben niet de reflex gemaakt om de vraag tot wijziging voor te leggen aan het IROJ. Dit is een aandachtspunt voor OOC's en plaatsen BJB die van mogelijk naar verzekerd aanbod over gaan. Voorzieningen dienen te weten dat dit de procedure is. Sommige voorzieningen doen een mogelijk aanbod bovenop de capaciteit wat geen impact heeft op het reguliere aanbod. Het mogelijk aanbod (CKG) wordt surplus (overtal). Het zou deel moeten uitmaken van de bekrachtiging onder welke vorm dit gebeurt. Het is een manier om de capaciteit te verhogen. Dit betekent geen extra personeel of subsidie, enkel het lenigen van een nood.

De twee plaatsen OOC worden goedgekeurd en bekrachtigd. Bij De Grote Robijn wordt 1 mogelijk aanbod verzekerd aanbod. Kiosk hebben 1 plaats verzekerd gemaakt, 1 blijft mogelijk.

- Regionale netwerken jeugdhulp:
 - Gedeelde agendapunten: Sara Keymolen van GGZ lichtte de templates crisis en langdurige zorg toe.
 - *Antwerpen:* infopunt contextbegeleiding werd toegelicht, stand van zaken intersectoraal zorgnetwerk, toelichting 'Invest in me': Antwerps initiatief vanuit de Marokkaanse gemeenschap die laagdrempelig kwetsbare jongeren (meisjes) ondersteunen, jeugdhulp 2.0.
 - *Mechelen:* toelichting over ADA (OLO), terugkoppeling van het IROJ, bespreking van een plan om de regionale noden in kaart te brengen tegen november.
 - *Kempen:* terugkoppeling van het IROJ, kansen en uitdagingen Jeugdhulp 2.0, opmerkingen in verband met het crisismeldpunt, aanpak van schooluitval door Arktos, aanbod vluchtelingen, terugkoppeling modulemarkt. Deze laatste werd positief onthaald met enkele organisatorische verbeterpunten, er wordt bekeken of dit eventueel herhaald dient te worden. Daarnaast komt de organisatie van intersectoraal onthaal binnen brede instap terug op de agenda.

5. Terugkoppeling zelfevaluatie IROJ regionaal en Vlaams

Op 12 april 2016 kwamen de voorzitters samen met een aantal procesbegeleiders vanuit Kind & Gezin om deze oefening te maken. Er kwamen gelijkaardige geluiden uit alle regio's. Iedereen is voorstander van 1 centrale aansturing vanuit 1 Agentschap. Er is nood aan meer afstemming tussen het Vlaams niveau en de IROJ's enerzijds en tussen de verschillende vergaderorganen anderzijds. Men wil het IROJ een stevigere positie toekennen met meer mandaat en slagkracht en de mogelijkheid om zelf de agenda te bepalen. Hiertoe is meer effectieve ondersteuning nodig, betere compensatie van de leden en voorzitter, betere communicatie en dialoog zowel op het IROJ als bij de eigen achterban. Daarnaast is participatie een heel belangrijk agendapunt. Ondersteuning van cliëntvertegenwoordigers is hier cruciaal in! Ook wil men een sterker regionaal beleid voeren. De vraag is of dit kan worden vormgegeven met het huidige organisatiemodel. Is sectorale vertegenwoordiging naar de toekomst toe nog wenselijk?

Men deed een mirakeloefening: wat zou het ideale scenario zijn? Men denkt hierbij aan een herformulering van de samenstelling en vertegenwoordiging van/in het IROJ vanuit een thematische invulling in plaats van de huidige sectorale invulling. Dit 'sectorloos IROJ' zou op verschillende manieren georganiseerd kunnen worden, vb werkvormgebonden, themagebonden,... De sectorale organisatie vormt immers een rem om tot één sector te komen. De conclusie is dat we anticiperen, nadenken hoe we hierin het voortouw kunnen nemen gezien de overheid echt tot 1 Agentschap wil komen en om te vermijden nadien in een keurslijf gedwongen te worden.

Als PVF wordt ingevoerd, krijg je sowieso een andere markt. Het is een goede evolutie dat de sectoren zullen verdampen. Hoe dan zorgen dat we een degelijk orgaan hebben als IROJ dat iedereen vertegenwoordigt?

Mogelijke thema's zouden kunnen zijn crisis, gezinsondersteunende begeleiding, residentiële opvang, contextbegeleiding, brede instap, specialisatie... Aandachtspunten zijn of alle regio's afgedekt zijn, mogelijke knelpunten, instroom en wachtlijsten,... Belangrijk is om de thema's zorgvuldig te kiezen op basis van knelpunten in de praktijk en zo verbinding met het terrein maken.

Hoe ziet het Managementcomité dit? Ziet men een transitie in de positie van de IROJ's? Wat denkt men over een sectorloos IROJ? Dit zal stapsgewijs zijn, met een aantal sectoren die het voortouw nemen, voor een aantal andere sectoren is dit minder evident.

Om echt slagkracht te krijgen is omkadering belangrijk. We dienen beducht te zijn dat veranderingen niet afhankelijk zijn van de legislatuur en te waken dat veranderingen realistisch zijn naar tijdspad.

Het is positief dat na jaren IJH eindelijk gedacht wordt aan 1 sector, 1 typemodule. Hier liggen nog kansen!

6. Opstap naar een regionaal actieplan

- **Participatie:** Inventariseren en verbreden van praktijk: werkgroep heeft sterke vraag naar deelname vanuit het VAPH aan de werkgroep. Indien interesse kan men contact opnemen met Jole (WVG; jole.louwagie@wvg.vlaanderen.be). Daarnaast zijn er een andere actielijn om het cliëntperspectief en participatie in het IROJ te stimuleren, maar hierover gebeurden nog geen acties. Rond actiefiche 'omgaan met verontrusting' werden al wel enkele acties uitgewerkt (studiedag, intervisiedag,...). De actiefiche RTH – brede instap leidde tot initiatieven in de netwerken (modulemarkt, beurs, intersectoraal infopunt contextbegeleiding), maar op vlak van afstemming is er nog werk, cfr. ook intersectoraal onthaal Kempen. Hoe hier rond aan de slag gaan in de toekomst? Het is zinvol om een visie te hebben als IROJ wat er wordt verstaan onder participatie. Het VAPH heeft een traditie met gebruikersraden, pleegzorg eveneens. Dit dient samengelegd om concrete acties te maken vb participatieraden in alle sectoren.

- Mogelijke andere thema's?

* **PVF:** hoe afstemmen op mekaar binnen VAPH + intersectoraal? De vanzelfsprekendheid van PVF dient in vraag gesteld: is dit werkbaar in elke situatie? Het is nobel dat de cliënt zelf de sleutel tot het eigen dossier in handen heeft, maar niet evident dat deze middelen goed besteed worden. Hierover dienen we ons eerst te beraden en een signaal te geven als IROJ! In hoeverre is men van plan om dit uit te breiden naar de sectoren? We stellen ons mogelijk te afhankelijk op en willen dat de overheid openheid verschaft over het plan terzake. Er werden ernstige kritische bedenkingen geformuleerd door koepels. We willen vermijden dat dit snel gelanceerd en uitgerold wordt. Als er geen duidelijk antwoord komt, dienen we het signaal te geven dat we dit niet zien zitten. Er is een veelheid aan veranderingen en chaos dient vermeden te worden. Dit is moeilijk voor de sectoren, dus al helemaal voor cliënten zelf. Deze stappen worden onvoldoende ingeschat door het beleid. Een aantal zaken moeten gefaseerd verlopen en de insteek is het cliëntperspectief, naast het strategisch-organisatorische.

* **Aanklappendheid** en de bezorgdheid dat mensen uit de boot vallen. De hulpverlener moet meer luisteren naar wat de cliënt wil, maar moet ook aanklappend werken. Waar kruist dit en welke dilemma's geeft dit? Hoe gaan wij overheen de sectoren om met aanklappendheid? Zit men op eenzelfde lijn?

* **Vermaatschappelijking:** welke methodieken hiervoor gebruiken? In hoeverre is dit doordrongen of is extra uitwerking nodig? Hoe kan je intersectoraal deze bewegingen versterken en afstemmen?

* Vanuit het intersectoraal infopunt contextbegeleiding stelt men vast dat de nood aan een **sociale kaart over RTH** zeer groot is. Enkele knelpunten hebben te maken met de organisatie door sectoren zelf. De georganiseerde vormingsmomenten worden massaal bijgewoond en de telefonische vragen deinen uit ruimer dan enkel contextbegeleiding. De moduledatabank en jeugdhulpwijzer werken niet goed.

* **Radicalisering**: aanbod om toelichting hierover te geven. Hendrik Van den Bussche doet op Vlaams niveau mee aan afstemming. Vraag is welke ervaringen hier rond leven en op welke beperkingen met botst binnen de jeugdhulpverlening.

* **Hulpverlening aan gezinnen van niet-westerse origine**: organisatie van een werkgroep

Iedereen denkt verder na over zinvolle thema's en welk doel we daarmee willen bereiken.

Volgende thema's werden dus verzameld i.f.v. een regionaal actieplan: participatie, PVF, aanklampende hulpverlening, vermaatschappelijking, sociale kaart, radicalisering, hulpverlening aan gezinnen van niet westerse origine.

7. Varia

- **PANGG 0-18**: voorstel GGZ intersectoraal mobiel team langdurige zorg – FACT: template moet eind mei ingestuurd zijn. Er is een beperkt aantal middelen om mobiele zorg te installeren die in principe voor iedereen is, maar in het bijzonder voor bepaalde groepen. Men wil zich laten inspireren door FACT in Nederland: mensen uit verschillende sectoren zitten samen rond een cliënt op een mobiele outreachende manier. Daarnaast ook Wrap Around: cliënt meenemen in wat zij zelf denken over de situatie en hiermee aan de slag gaan. Zo wordt getracht de verschillende levensdomeinen te includeren door hetzij het team zelf, hetzij anderen. Het is zinvol dat er vanuit andere sectoren verbindingen worden gemaakt. Men probeert nu een aantal diensten hierover aan te spreken. Op 18 mei vindt een overleg plaats voor alle geïnteresseerde diensten over de stand van zaken en om vragen te capteren. In principe werkt men met 1 team, maar in de facto met 3 regionale teams waar intersectoraal een toets kan ingezet worden. Fysiek wil men deze mensen samenbrengen met een brug naar de moederorganisatie. De huidige werking van outreach For-K moet hier ook in ondergebracht worden. Er blijft dan nog een half miljoen euro over waarmee ook de werking van de kinderpsychiater moet worden vergoed.

De vraag wordt gesteld aan voorzieningen of zij eigen middelen willen inzetten en zo vergoed te krijgen via de eigen sector. In Nederland is er 1 werkgever en worden er per dossier hulpverleners bijgehaald als er meer hulp nodig is. Hier wil men beide: vanuit sectoren mensen detacheren naar dit team + extra middelen. De middelen zijn te weinig om voor een ganse provincie een FACT-team op te zetten. Het Agentschap Jongerenwelzijn en kabinet willen dit mogelijk maken. Het team gaat werken voor de doelgroep kinderen en jongeren met een psychische handicap.

Er dient gewaakt te worden over de return voor de eigen organisatie, wat niet vanzelfsprekend is. Het dient een win-winsituatie te zijn.

Dit proces is allicht niet rond tegen eind mei, hopelijk komt er oranje licht. Er leven nog heel wat vragen, vb wat is het verschil tussen de huidige gang van zaken bij een cliënt die langdurige psychiatrische ondersteuning nodig heeft?

Op dit moment is er op vlak van kinder- en jeugdpsychiatrie in Mechelen niets, UCKJA heeft wat mobiele zorg voor of na een traject, OPZ heeft een apart mobiel team dat beperkt is en

versterkt wordt. Nieuw is een volume van mensen binnen de provincie van mensen van GGZ die mobiel ingezet kunnen worden.

Daarnaast werd de template 'consult en liaison' opgemaakt om voor andere diensten en sectoren aan uitwisseling te doen. Een stuk van de capaciteit wordt vrijgemaakt aangevuld met nieuwe middelen om op vragen van andere sectoren in te spelen op niet-cliëntgebonden basis. Daarnaast zijn een aantal thema's voor deskundigheidsontwikkeling opgesomd, vraaggestuurd en aanbodgericht: rond ADHD is Hans Hellemans sinds 1 mei actief, infants, vluchtelingenproblematiek en GGZ (trauma's).

Voor de template crisis zal vanaf 1 juni geleidelijk opgestart worden. Er worden afspraken met het meldpunt gemaakt.

- Vervanging BJB: Jan Bots wordt vanuit BJB vervangen door Luc D'Affnay.
- Studiedag verontrusting 6 juni: er zijn nog plaatsen.
- ITP organiseert zitdagen in de verschillende regio's: medewerkers ITP zijn aanwezig op de locaties van OCJ en SDJ, mensen kunnen langsgaan met algemene vragen over de werking.

De data worden nog doorgegeven.

- Volgende keer: tekst jeugdhulp 2.0 grondig bekijken en aanpak radicalisering: er komt studiedag in Brussel waar iedereen uitgenodigd is.
- CO en bemiddeling: beide zijn instrumenten die hulpcontinuïteit beogen.

Een presentatie van het jaarverslag van 2015 wordt meegestuurd met het verslag.

